

Consecințele avortului

◆ asupra femeii ◆

Experiența unui avort este, de cele mai multe ori, privită ca un act **responsabil și necesar** pentru o viață mai bună. Motivele sunt multiple:

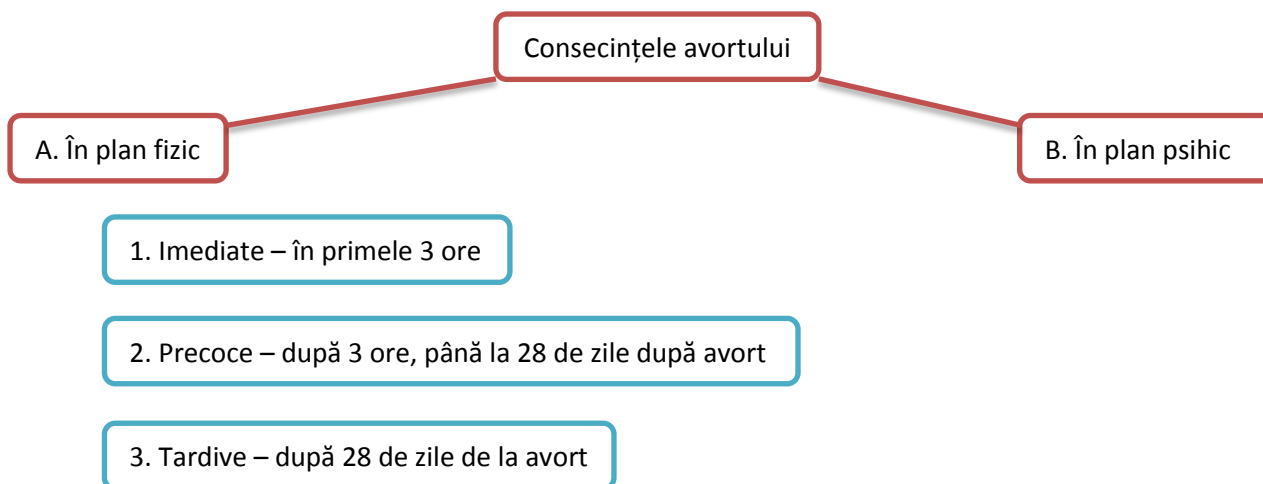
*Nu este acum momentul să am un copil. Sunt prea tânără. Mai am copii.
Până la urmă, mai pot face oricând copii și, în plus, nu e chiar de rău să faci un avort.
Nu am posibilități să-l cresc.
Avortul este rău, dar necesar, pentru binele nostru: al meu și al familiei mele.
Toate femeile trec prin asta, mai devreme sau mai târziu etc.*

Multe femei recurg la această metodă fără să presupună, măcar, ce se poate întâmpla după. Foarte puține persoane cunosc **adevăratele consecințe** ale avortului asupra organismului femeii și asupra psihicului ei.

Simptomele psihice apărute ca urmare a avortului au fost grupate de consilieri, cu experiență în domeniu, în sindromul post-avort (SPA) sau suferința post-avort. Acesta apare cu întârziere, de aceea nu este ușor de identificat și vindecat.

Suferința post-avort se caracterizează (pe scurt) prin: depresii, sentimente de vinovăție, tristețe, insomnii și vise grele, atacuri de anxietate, frustrare, pierderea respectului față de sine, apariția răcelii emoționale și a pesimismului, pierderea motivației, dereglări sexuale. Câteodată apar și reacții psihotice acute, reacții schizofrenice, psihoze afective, pierderi de memorie, dificultăți de concentrare, pierderea interesului pentru activitățile desfășurate, predispoziție pentru bolile de dependență, schimbări dramatice ale persoanei, predispoziție pentru plâns. Dacă și tatăl a participat, prin presiunea exercitată, aceste manifestări sunt posibile și la el. De asemenea, pot fi identificate simptome asemănătoare și la personalul medical implicat.

În cele ce urmează vom descrie cele mai importante consecințe negative ale avortului, atât din punct de vedere fizic cât și din punct de vedere psihic, asupra femeii.

A. În plan fizic

1. Imediate – în primele 3 ore

- ➔ **hemoragia uterină** (pierdere de sânge între 100 și 1000 ml). Anestezia generală poate cauza hemoragii în primul trimestru de sarcină, deoarece acești agenți induc o relaxare uterină. Riscul de deces prin hemoragie crește cu vârsta pacientei, cu vârsta gestațională mai mare de 20 de săptămâni, existența perforației uterine, a rupturii uterine sau a avortului incomplet (cu resturi fetale sau placentare);
- ➔ **perforația uterină:** este o complicație de temut, ea poate apărea în timpul histerometriei (măsurarea uterului cu ajutorul histerometrului), a dilatării sau a chiuretajului. Pericolul mare constă în urmările perforației: hemoragia și lezarea organelor interne abdominale (vezică urinară, intestin, trompă uterină), cele mai grave fiind cele provocate de chiureta ascuțită;
- ➔ **leziunea colului uterin:** este o complicație frecventă și foarte serioasă, care poate să apară în timpul chiuretajului, mai ales în timpul dilatării colului. Aceste leziuni se pot extinde lateral, unde se află vasele mari de sânge ale uterului. Pot cauza o sângerare foarte mare, care uneori necesită histerectomie (extirparea uterului);
- ➔ **complicațiile anesteziei:** anestezia se asociază cu rate crescute de leziune cervicală, perforație uterină, convulsiile sunt mai frecvente când se folosește anestezia locală;
- ➔ **embolismul:** pot apărea 3 tipuri de emboli letali: trombi sanguini, aer și lichid amniotic. Moartea intervine prin colaps cardiovascular, hemoragie și comă;
- ➔ **naștere de feți vii:** mai frecventă în al doilea trimestru de sarcină (făt între 12 și 24 luni). Se întâmplă când medicul a subestimat vârsta sarcinii, iar aceasta este mare.

A. În plan fizic

2. Precoce – după 3 ore, până la 28 de zile după avort

- ➔ **retenția produsului de concepție:** rămâne una din cele mai importante cauze ale morbidității prin avort (cauză de boală), având ca rezultat infecția sau sângerarea sau ambele;
- ➔ **infecția,** apare deseori asociată cu retenția de țesuturi fetale. Avortul infectat poate avea ca rezultat avortul septic sau chiar toxico-septic; este o complicație foarte gravă, frecvent mortală. Ascensiunea spontană a microbilor în cursul avorturilor provocate, determină infectarea cavității uterului, iar progresiunea infecției poate cuprinde mucoasa uterină, trompele uterine, ovarele, țesutul celular periuterin; este posibilă și generalizarea infecției spre septicemie, ducând la apariția avortului toxico-septic.

Sterilitatea (incapacitatea unei femei de a rămâne însărcinată) este o adevărată infirmitate pentru cea care își dorește un copil (într-un anumit moment al vieții ei) și nu îl mai poate avea.

Lipsa unui copil mult dorit poate zdruncina însăși familia și nu puține sunt cazurile în care aceasta stare a dus la divorț. În unele situații sarcinile viitoare se pot termina brusc prin avort spontan sau oprirea din evoluție a sarcinii.

Uneori acest lucru se întâmplă nu doar o dată, ci de mai multe ori. Aspect care o poate zdruncina sufletește pe femeia dornică să devină mamă. Avortul spontan se adaugă la suferința femeii care nu mai poate să pastreze o sarcină, oricâte tratamente ar face. Practic avorturile spontane repetate și nasterile înainte de termen sunt urmări, mai îndepărtate dar grave, ale avorturilor provocate.

A. În plan fizic

3. Tardive – după 28 de zile de la avort

- ➔ **anomiile menstruale:** apar din cauza manevrelor instrumentale uterine destinate inducerii avortului, dereglările consecutive ale menstruelor fiind posibile ca urmare a retenției unor resturi intrauterine. Ovarele pot determina dereglarea întregului organism. De multe ori,

după avort, prima menstruație întârzie cu 2-3 săptămâni; refacerea mucoasei uterine devine mai dificilă și poate apărea *hipomenoreea* (scurtarea duratei menstruației și scăderea cantității de sânge menstrual) sau *oligomenoreea* (aparitia menstruației la 2-3 luni);

- ➔ **infertilitatea sau sterilitatea secundară:** este posibilă prin inflamația postavort a trompelor uterine cu ocluzia (închiderea) acestora;
- ➔ **avortul spontan:** riscul de insuficiență cervicală (col uterin deschis) după dilatări de calibru mare (la feți de peste 14 săptămâni) și proceduri de chiuretaj cu chiuretă ascuțită poate duce la avorturi spontane sau la nașteri premature;
- ➔ **sarcina extrauterină (ectopică);**
- ➔ **nașteri premature;**
- ➔ **imunizarea Rh** - acest risc crește odată cu creșterea vârstei gestaționale;
- ➔ **cancer de sân**

B. În plan psihic

După **o perioadă de timp nedeterminată** de la data avortului/ avorturilor, femeia care a trecut prin această experiență poate suferi de Sindromul Post-Avort. Cele mai multe femei nu-și dau seama de acest lucru, fiindcă durerea pricinuită de avort este trecută sub tăcere, ca și când durerea ei **nu există**. Cu toate acestea, sunt foarte multe femei care prezintă o suferință psihică și emoțională cu referire la experiența prin care au trecut.

Dr. Vasile Luca definește tulburările psihice ca fiind „*consecința șocului emoțional, a sechelelor organice ale avortului sau a complexului psihic rezultat din interpretarea suferințelor, complicațiilor postabortum, a consecințelor lor personale, familiale și sociale, a fricii de o nouă sarcină etc. Se pot întâlni adevărate psihoze depresive cu idei de culpabilitate, stări anxioase, complexe sexuale, frigiditate etc.*”

Sindromul post-avort reprezintă totalitatea simptomelor psihice apărute imediat sau la un anumit interval de timp după avort.

Mai jos puteți găsi descrierea succintă a **sindromului post-avort**.

- 1. Teama și evitarea medicilor, a cabinetelor medicale, stomatologice și ginecologice** Cabinetele sau instituțiile medicale pot provoca anxietate extremă, grețuri, transpirație, atacuri de panică etc
- 2. Sentimente de tristețe, deprimare și amărăciune**
- 3. Plâns la vederea copiilor, a bebelușilor sau a femeilor însărcinate**
- 4. Invidie și gelozie față de femeile însărcinate sau față de femei cu copii**
- 5. Amintirea 'datei aniversare'** – se poate referi la: data când femeia a rămas gravidă, la data când a făcut avort sau la data probabilă de naștere a copilului, dacă nu s-ar fi recurs la avort. În jurul acestei date pot apărea: depresie cu câteva zile înainte și după 'aniversare', stare de rău, etc.
- 6. Probleme de somn**
- 7. Vise și cosmaruri** cu: copil în pericol pe care nu îl pot ajuta, fie ele însele într-un pericol, iar cei care îi amenință integritatea sunt oameni cu cuțite sau medici. Se visează având copil sau omorând copii etc.
- 8. Reamintirea dureroasă a procedurii, a clinicii etc.**
- 9. Negarea sau evitarea sentimentelor, gândurilor și a situațiilor care amintesc de trauma trăită**

*Nu vreau să mai mă gândesc la asta!
Nu trebuie să mai mă gândesc la asta! Ce a fost a fost!
Nu aveam altă soluție etc.*

10. **Furie** – se poate manifesta direct sau indirect, uneori este ascunsă sub munți de durere și are forme de manifestare agresive dar subtile. Furia poate fi orientată către propria persoană (prin comportamente autodistructive: fumat, alcoolism, droguri etc.) sau către persoanele pe care femeia le consideră responsabile pentru avortul ei.
11. **Vină și rușine** - femeile tind să se simtă vinovate și rușinate pentru avortul lor și nu vor să-l țină secret, pot minți medicii, familia și prietenii cu privire la avortul suferit
12. **Izolarea propriei persoane** - se demoralizează și se izolează, se retrag din activitățile care le aduceau bucurie, se izolează de prieteni și de situații sociale
13. **Sensibilitate și fobii**
14. **Mâncatul excesiv sau înfometarea** – femeile pot apela la astfel de comportamente pentru a se auto-pedepsi sau pentru a-i pedepsi pe cei implicați în decizia ei.
15. **Probleme de intimitate** - asocierea între sex, sarcină și avort le poate face pe femei să nu mai trăiască plăcerea actului sexual, se pot simți neatractive și pot avea dificultăți în a mai avea relații cu persoane de sex opus
16. **Irascibilitate crescută la zgomote** – cum sunt cele ale aspiratoarelor, a blenderelor etc.

O femeie povestește că a mers să cumpere o rășniță de cafea, după ce avortase. La auzul sunetului produs de rășnița în testare a fost cuprinsă de greață, a început să transpire abundent și tremura. A ieșit din magazin fără să mai cumpere nimic.

17. **Dificultăți în luarea deciziilor** – se poate instala o panică legată de luarea unor decizii care s-ar dovedi greșite. Aceste dificultăți se referă la orice aspect al vieții: cum ar fi schimbarea jobului, vizionarea unui film, alegerea unui partener etc.
18. **Răcire emoțională în relația cu copiii actuali** - femeia este incapabilă să comunice sau să se apropie de copiii pe care îi are. Se consideră o mamă rea și simte că le-ar fi mai bine copiilor fără ea în viața lor
19. **Protecție excesivă cu copiii actuali** – vine din teama constantă că ceva rău li s-ar putea întâmpla, ca pedeapsă pentru avortul făcut
20. **Temeri în așteptarea unui nou copil** – când o femeie care a făcut un avort sau mai multe rămâne însărcinată, coșmarurile pot apărea/reapărea. Este prezentă o teamă și o îngrijorare constantă că ceva nu va merge bine cu sarcina ei, ca drept pedeapsă pentru avortul făcut. Teama irațională că îi va muri bebelușul sau că va fi bolnav este des întâlnită la femeia care a făcut avort.
21. **Comparație cu femeile însărcinate sau/și cu alți copii** – privind la femeile însărcinate, la alți copii sau bebeluși, femeia care a făcut un avort se poate gândi, comparând, cum ar fi arătat copilul ei dacă l-ar fi păstrat sau câți ani ar fi avut.
22. **Învinovățire pentru pierderea unei sarcini sau sterilitate** – considerând aceste lucruri o pedeapsă pentru avortul comis.

- 23. Gânduri de sinucidere** - multe femei se luptă cu dorința de a-și curma viața săptămâni, luni sau ani. Simt că nu merită să trăiască și vor să meargă acolo unde este copilul lor pentru a-și putea cere iertare.
- 24. Probleme legate de viața sexuală** – se pot manifesta în două direcții: la unele poate exista tema de a face sex și de a rămâne din nou însărcinate, lipsa dorinței pentru sex și imposibilitatea de a se bucura de actul sexual, iar altele pot ajunge la promiscuitate sexuală (făcând sex la întâmplare, fără să le pese dacă vor mai rămâne însărcinate)
- 25. Atitudine negativă față de menstruație** – sângerile și durerile din timpul menstruii pot aminti de avort. O femeie care nu avusese astfel de probleme înainte de avort, după se poate simți îngrozită la vederea sângelui spălându-se de 5-6 ori pe zi, evitând să vadă sau să miroasă sânge.
- 26. Lipsa încrederii în sine însăși**
- 27. Evitarea femeilor însărcinate, a hainelor de bebeluși și a medicilor** (combinată cu teama de consult ginecologic)
- 28. Dificultatea de a se ierta pe sine însăși și de a crede că Dumnezeu o va ierta**
- 29. Iritabilitate, anxietate** fără motive raționale sau vizibile.

Bibliografie:

1. Moldovan I.; Todea-Gross Ch. – *Îndrumar medical și creștin despre viață al Federației Organizațiilor Ortodoxe Pro-Vita din România*, Cluj-Napoca, Ed. Renașterea, 2008
2. Myriam, *de ce plângi? – Trauma avortului – Confesiuni ale femeilor și studii medicale de specialitate*, Timișoara, 1998
3. Willke J.C., Willke B. – *Avortul, întrebări și răspunsuri. Să-i iubim pe amândoi!* – București, Ed. ProVita Media, 2007
4. Benefield R. - *Abortion Aftermath: Post Abortion Syndrome*
5. Lanfranchi A. - *Avortul și cancerul mamar: o legătură care nu va dispărea*, ProVita Media, 2007